

basiskennissessie

Vergunningen Omgevingswet

vrijdag 24 november 2023

Sandra Anzion (VNG)

Programma Basiskennissessie Vergunningen

opening

1. context omgevingsvergunning
2. omgevingsvergunningen voor allerlei "activiteiten"
3. vergunningplichten

inzoomen op:

4. OPA- en BOPA-omgevingsvergunningen
5. omgevingsvergunning(en) bouwen
6. milieu-omgevingsvergunningen
7. bevoegd gezag & adviseurs
8. aanvragen & beoordelen
9. procedure
10. inwerkingtreding & bezwaar en beroep

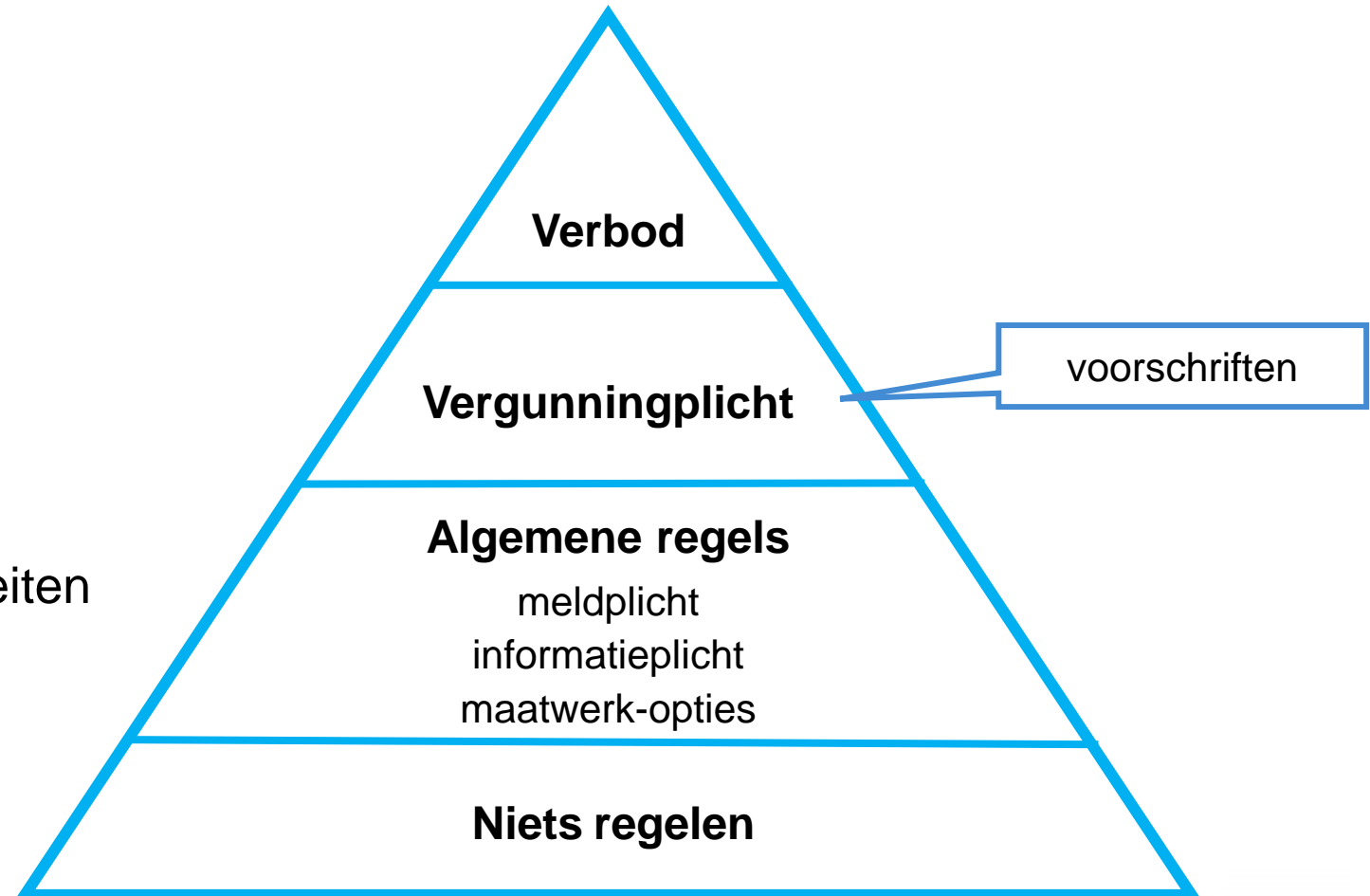
vragen

1

context omgevingsvergunning

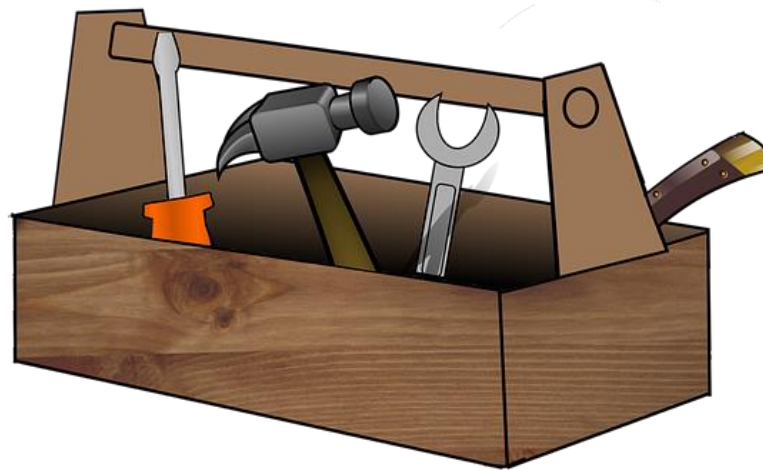
Verschillende juridische instrumenten

- Ow sterke focus op algemene regels voor activiteiten

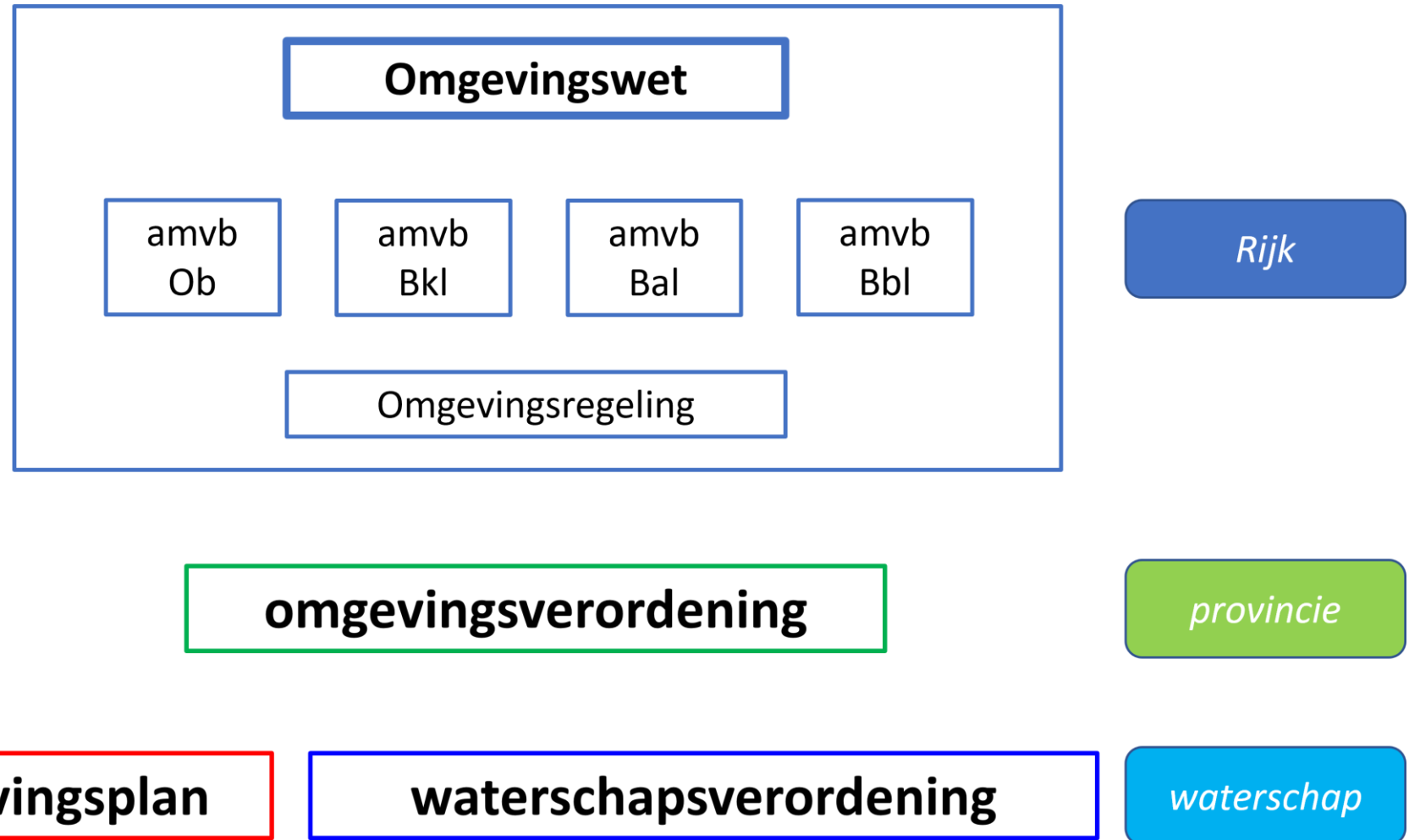

bron: VNG: "Stap voor stap het omgevingsplan ontwerpen - handleiding voor de omgevingsplanmaker"

Kies bij elke klus het meest geschikte gereedschap

Structuur van het wettelijk stelsel

2

omgevingsvergunningen voor allerlei "activiteiten"

Omgevingsvergunning: fysieke leefomgeving

- alle toestemmingen onder de Ow: "omgevingsvergunning"
- dus van Wabo-bereik naar hele breedte fysieke leefomgeving
 - bijvoorbeeld ook de natuur-toestemmingen en water-toestemmingen
- omgevingsvergunningplicht: voor een "activiteit"

Meerdere activiteiten in één vergunning?

- als een project bestaat uit meerdere activiteiten:
 - keuze enkelvoudige of meervoudige aanvraag is aan de aanvrager (art. 5.7 Ow)
 - Ow: "onlosmakelijkheid" speelt geen rol meer !
 - wateractiviteiten moeten apart worden aangevraagd

Let op

- er kunnen ook andere omgevingsvergunningen nodig zijn
- er kunnen ook nog meldplichten of informatieplichten aan de orde zijn
- breng dit zo vroeg mogelijk in kaart, liefst vooraf mèt de initiatiefnemer
- attendeer de iniatiefnemer op de andere verplichtingen die zij/hij heeft voordat de activiteit kan starten
 - zie ook: art 3:20 Awb

3 vergunningplichten

Rijksvergunningplichten: art. 5.1 lid 1 Ow

- a. omgevingsplanactiviteit *(deze vergunningplicht kan via omgevingsplan lopen)*
- b. rijksmonumentenactiviteit
- c. ontgrondingsactiviteit
- d. stortingsactiviteit op zee
- e. Natura 2000-activiteit
- f. jachtgeweeractiviteit
- g. valkeniersactiviteit

tenzij een bij Amvb aangewezen geval

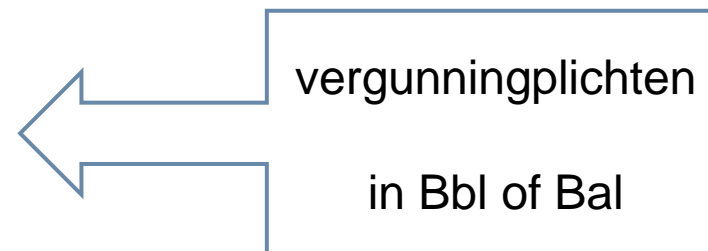

Rijksvergunningplichten: art. 5.1 lid 2 Ow

- a. bouwactiviteit
- b. milieubelastende activiteit
- c. lozingsactiviteit op: 1°. oppervlaktewaterlichaam
2°. zuiveringstechnisch werk
- d. wateronttrekkingsactiviteit
- e. mijnbouwlocatieactiviteit
- f. beperkingengebiedactiviteit mbt: 1°. weg
2°. waterstaatswerk
3°. luchthaven
4°. hoofdspoorweg, lokale spoorweg of bijzondere spoorweg
5°. installatie in een waterstaatswerk
- g. flora- en fauna-activiteit

voor zover een bij Amvb aangewezen geval

Vergunningplichten waterschap en provincie

- waterschap: op grond van art. 5.3 in de Waterschapsverordening
- provincie: op grond van art. 5.4 in de Omgevingsverordening

Vergunningplichten gemeente

- "Omgevingsplanactiviteit" (OPA): vergunningplichtig op grond van art. 5.1 lid 1 onder a Ow
- binnenplans: binnenplanse vergunningplicht in omgevingsplan
- Buitenplanse OPA (BOPA): vergunningplichtig ogv art. 5.1 lid 1 onder a Ow in combinatie met de wettelijke definitie van een BOPA

4

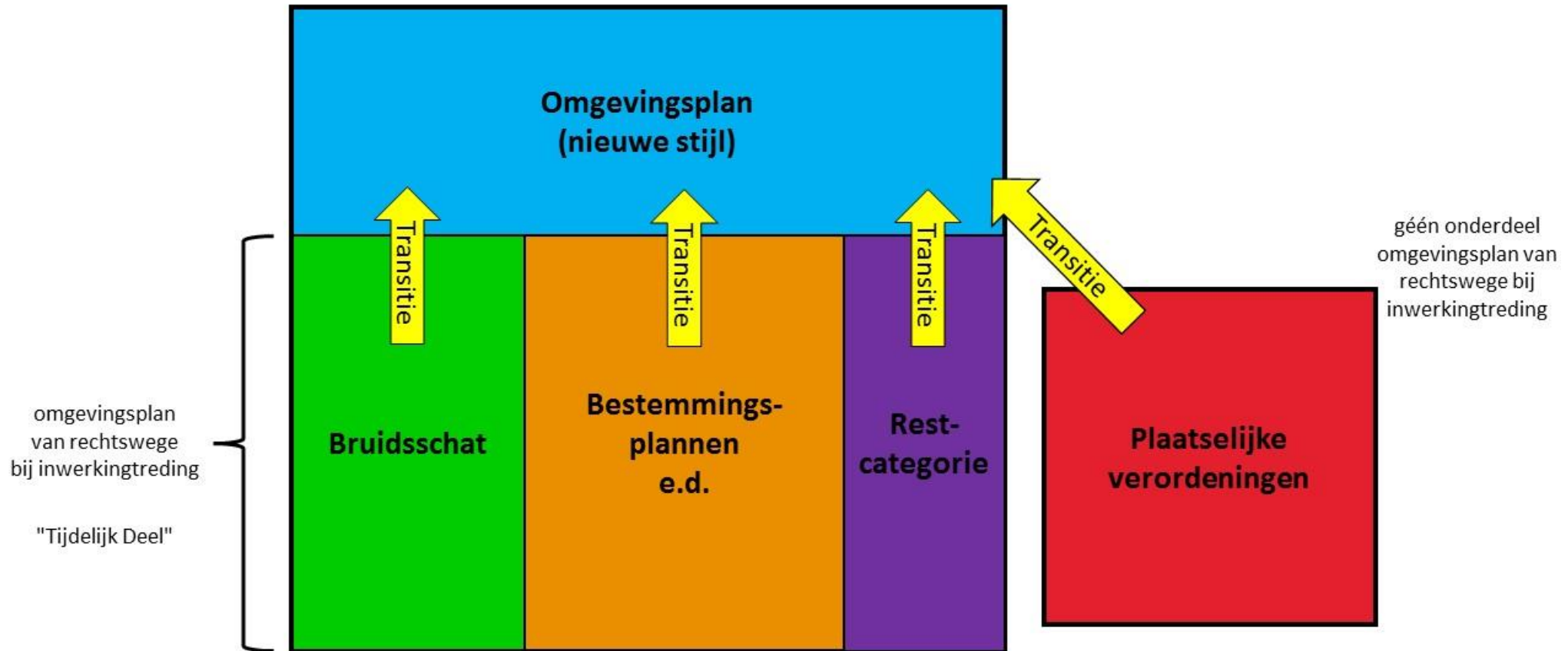
inzoomen op: OPA- en BOPA- omgevingsvergunningen

Omgevingsplanactiviteit (OPA): 3 varianten

voor een activiteit:

- 1) vergunning nodig op grond van omgevingsplan
en deze kan verleend worden op grond van de beoordelingsregels in het omgevingsplan
→ binnenplanse OPA
- 2) omgevingsplan vergunningplicht
maar vergunning kan niet verleend worden op grond van de beoordelingsregels in het omgevingsplan
→ buitenplanse OPA (of: BOPA)
- 3) omgevingsplan geen vergunningplicht voor deze activiteit, wel algemene regels
activiteit in strijd met die algemene regels in het omgevingsplan
→ buitenplanse OPA (of: BOPA)

OPA-vergunningplichten in omgevingsplan

Binnenplanse OPA's per 1-1-2024

- bruidsschat:
 - afd. 22.2: 'ruimtelijke' bouwvergunning:
 - art. 22.26 omgevingsplan: vergunningplicht "omgevingsplanactiviteit bouwwerken"
 - afd. 22.3: vergunningplichten met milieu-oogmerk
 - bijvoorbeeld art. 22.263 omgevingsplan: vergunningplicht LPG-tankstation
 - afd. 22.5: artt. 22.277 en 22.280 omgevingsplan (zie hieronder)
- bestemmingsplannen e.d.:
 - aanlegvergunning, sloopvergunning en binnenplanse afwijk-vergunning op grond van bestemmingsplan
 - zie: artt. 22.277 en 22.280 omgevingsplan
- restcategorie
- plaatselijke verordeningen: bijv. kapvergunning, uitritvergunning e.d.
 - zie art. 22.8 Ow

Transitiefase vanaf 1-1-2024

- gemeente kan zelf OPA-vergunningplichten stellen in omgevingsplan

BOPA

- buitenplans
- de BOPA omvat
 - zowel de huidige 'kruimelgevallen' (Wabo)
 - als de huidige buitenplanse afwijk-vergunningen (Wabo) waarvoor onder huidig recht uitgebreide procedure geldt
- zie voor de BOPA verder o.a.:
 - basiskennissessie BOPA
 - www.vng.nl/bopa

5

inzoomen op: omgevingsvergunning(en) bouwen

De 'knip' in de bouwvergunning

- de 'knip' in de huidige bouwvergunning: → een 'technische' bouwvergunning en een 'ruimtelijke' bouwvergunning
 - dus voortaan (vaak) twee bouwvergunningen nodig!
- waar vind je deze twee vergunningplichten?
 - 'technische bouwvergunning':
omgevingsvergunningplicht voor de "bouwactiviteit": artt. 2.25 en 2.26 Bbl
 - 'ruimtelijke bouwvergunning':
omgevingsvergunningplicht voor de "omgevingsplanactiviteit bouwwerken":
art. 22.26 omgevingsplan (bruidsschat)

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

- private kwaliteitsborging
 - verschuiving toezicht-taak van gemeente naar private kwaliteitsborgers
 - gemeente blijft wel bevoegd gezag!
- óók per 1-1-2024 in werking
- publiekrechtelijk deel komt in de Ow terecht
- "gevolgklasse 1"-bouwwerken
 - daarvoor vervalt vergunningplicht voor (technische) bouwactiviteit
 - in plaats daarvan meldplichten/informatieplichten
 - waaronder: de "bouwmelding"

Dus bij een bouwproject

- omgevingsvergunning bouwactiviteit ('technische bouwvergunning')
of bouwmelding

en/of

- omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit bouwwerken ('ruimtelijke bouwvergunning')

en als het niet past binnen het omgevingsplan:

- BOPA

Meer info Wkb

- <https://vng.nl/rubrieken/onderwerpen/wet-kwaliteitsborging-voor-het-bouwen-wkb>

6

inzoomen op: milieu-omgevingsvergunningen

Omgevingsvergunningen met milieu-oogmerk

- Rijk: Bal: vergunningplichten voor milieubelastende activiteiten (mba's)
 - dit is de "omgevingsvergunning milieubelastende activiteit"
- gemeente: omgevingsplan: óók vergunningplichten voor mba's
 - vanaf 1-1-2024 in de bruidsschat
 - bijvoorbeeld voor LPG-tankstations
 - dit is een "omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit"
- ook provincie kan vergunningplichten voor mba's opnemen in omgevingsverordening

van "inrichting" naar "milieubelastende activiteit"

- milieuregels voor bedrijven onder huidig gericht gekoppeld aan "inrichting"-begrip
- onder Ow: over naar begrip "milieubelastende activiteit" (mba)
- "inrichting" ≠ mba
- huidig recht: milieuvergunning Wabo voor hele bedrijf
- Ow: kan zijn dat Bal-milieuvergunning niet voor hele bedrijf geldt
- meer info: <https://iplo.nl/regelgeving/regels-voor-activiteiten/toelichting-milieubelastende-activiteiten/vergunning-milieubelastende-activiteit/>

7

bevoegd gezag & adviseurs

Welk bevoegd gezag?

art. 5.8 Ow e.v + Ob hst 4:

- enkelvoudige aanvraag, wateractiviteit:
 - meestal waterschap
 - soms GS, soms minister van IenW
- enkelvoudige aanvraag, andere dan wateractiviteit:
 - meestal B&W
 - soms GS, soms een minister
- meervoudige aanvragen:
(zowel bij wateractiviteiten als bij andere activiteiten)
 - hoofdregel: het decentrale bestuursorgaan
 - tenzij "**magneetactiviteiten**"

Magneetactiviteiten

- door magneetactiviteiten mogelijk gemeente níet bevoegd gezag
- maar in de plaats daarvan provincie (of een minister)
- magneetactiviteiten provincie (art. 4.6 lid 2 Ob)
 - bijvoorbeeld: een aantal zwaardere mba's
 - maar bijvoorbeeld Natura 2000-activiteiten en flora- en fauna-activiteiten zijn géén magneetactiviteit
 - dus eigenlijk net zo als onder de Wabo

Advies & advies-met-instemming

- wettelijk verplichte adviezen:
 - bepaald in Ow en Ob, omgevingsverordening, waterschapsverordening en omgevingsplan
 - als niet wettelijk verplicht: advies vragen kan natuurlijk toch nodig zijn om een zorgvuldig besluit te kunnen nemen
- advies: afwijken mag, mits gemotiveerd
- advies met instemming: instemming is vereist
 - vergelijkbaar met huidige 'VVGB': Verklaring Van Geen Bedenkingen

Advies gemeenteraad bij aangewezen buitenplanse opa-vergunningen

- gemeenteraad kan gevallen aanwijzen waarbij zij advies wil geven
(art. 16.15a Ow)
- dat kan alleen bij BOPA's
- het is een 'bindend advies' → kan bevoegd gezag níet van afwijken
(art. 16.15b Ow)
- let op: dit valt niet onder "advies met instemming"
→ géén verlenging beslistermijn met 4 weken

8

aanvragen & beoordelen

Aanvragen

- in principe digitaal in het Omgevingsloket (art. 14.1 Ob)
 - vergunningcheck + aanvragen
- aanvraagvereisten:
 - art. 16.55 Ow
 - hst 7 Omgevingsregeling
 - omgevingsplan, waterschapsverordening, omgevingsverordening
- participatie-vraag in aanvraag

Beoordelen

- per type activiteit beoordelingsregels
 - dus: nog steeds gescheiden toetsingskaders
- beoordelingsregels vergunningplichten Rijk in hst 8 Bkl
- beoordelingsregels vergunningplichten gemeente in omgevingsplan
(en waterschap in waterschapsverordening; provincie in omgevingsverordening)

9 procedure

Vergunningprocedure

- uitgangspunt: reguliere procedure van 8 weken (art. 16.62 Ow)
 - + 4 weken bij advies met instemming
 - verlenging mogelijk met 6 weken
- uitgebreide procedure van 6 maanden (afd. 3.4 Awb) alleen:
 - als MER moet gemaakt (art. 16.50 Ow)
 - als in Ob aangewezen (art. 10.24 Ob)
 - als initiatiefnemer verzoekt om of instemt met uitgebreide procedure (16.65 Ow)
 - als bevoegd gezag daartoe besluit voor BOPA (voorwaarden: aanzienlijke gevolgen + bedenkingen te verwachten) (16.65 Ow)

Veranderingen qua procedure

- reguliere en uitgebreide procedure: blijven in principe hetzelfde
- wel vaker reguliere procedure ipv uitgebreide procedure
 - dus vaker korte beslistermijn van 8 weken !
- BOPA-omgevingsvergunning: reguliere procedure (met een uitzondering)
- mba-omgevingsvergunning: hoofdregel: reguliere procedure
- kleine wijzigingen in "wettelijk verplichte communicatie" bij vergunningverlening
 - zie <https://vng.nl/artikelen/wettelijk-verplichte-communicatie-bij-vergunningverlening-meldingen-en-informatieplichten>

10

inwerkingtreding & bezwaar en beroep

Inwerkingtreding besluit omgevingsvergunning: Wabo

- huidige regeling Wabo (art. 6.1 Wabo):
 - reguliere procedure: hoofdregel: dag na bekendmaking
 uitzondering: dag na afloop bezwaartermijn
 - uitgebreide procedure: dag na afloop beroepstermijn

- uitzondering bij reguliere procedure:
 - 'uitgestelde inwerkingtreding'
 - vanwege 'onomkeerbare gevolgen'
 - art 6.1 lid 2 onder a bepaalt in welke gevallen: aanleg, monumenten, sloop, kappen

- verzoek om voorlopige voorziening in bezwaar-/beroepstermijn:
 - besluit treedt niet in werking voordat rechter op dat verzoek heeft beslist

Inwerkingtreding besluit omgevingsvergunning: Ow (1)

- toekomstige regeling Ow (art. 16.79 Ow):
 - reguliere procedure: dag na bekendmaking
 - uitgebreide procedure: dag na terinzagelegging besluit
- uitzondering (in beide gevallen):
 - 'uitgestelde inwerkingtreding' van 4 weken
 - vanwege 'onomkeerbare gevolgen'
 - dit moet bevoegd gezag bepalen in de omgevingsvergunning bij 'onomkeerbare gevolgen'
 - voorwaarde: omgevingsvergunning strekt ertoe bestaande toestand te beschermen
 - bij Amvb kunnen hiervoor gevallen worden aangewezen; dit is bij mijn weten niet gebeurd

Inwerkingtreding besluit omgevingsvergunning: Ow (1)

- vervolg toekomstige regeling Ow (art. 16.79 Ow):
- uitzondering vanwege 'onomkeerbare gevolgen':
 - bij Amvb kunnen hiervoor gevallen worden aangewezen
 - dit is bij mijn weten niet gebeurd
- verzoek om voorlopige voorziening binnen de termijn van 4 weken:
 - besluit treedt niet in werking voordat rechter op dat verzoek heeft beslist

Vragen?

Meer informatie

- website informatiepunt leefomgeving (iplo):

<https://iplo.nl/>

- website VNG:

<https://vng.nl/rubrieken/omgevingswet>

